

- Skivling
- Stortökrosk-
- Ametistskivling
- Myskmadra
- Skogssnigel
- Spolsäckka
- Gärdsmyg
- Tordyvel
- Gullpudra
- Grönsångare
- Ekorre

Mångfaldsbingo
I Osbeck's bokskogar finns det en mångfald av arter. Här är tio av dem som du kan försöka hitta och kryssa av. Tänk på att bilderna inte är skalenliga.

Tips till mångfaldsbingon
Grönsångare: Du upptäcker lättast den lilla fågelin inne i bokskogen på dess långa drill som låter som ett stort myn som snurrar på en mararmorstiva.
Ekorre: Ekorren byter färg på sin päls om vintern – från vackert rödbrun till en diskretare gråbrun nyans.
Gärdsmyg: Denna vår näst minsta fågel hoppar ofta nära marken och håller då sin stjärt rakt upp i luften.
Gullpudra: Denna lilla näpna blomma växer längs bäckar och blommar om våren.
Spolsäckka: Spolsäckorna är oftast mindre än en centimeter långa och kryper på bokstammarna.
Tordyvel: Denna blåglänsande skalbagge kommer oftast krypande på stigar – inte minst om sensommaren.
Skogssnigel: Den svarta skogssnigeln kan bli upp till en decimeter lång och trivs näst det regnar.
Stortökroskivling: Precis som namnet antyder så luktar denna decimeterhöga svamp iök.
Ametistskivling: Under tidig höst sticker denna svamp med sin omisskännliga färg upp bland boklöven.
Myskmadra: Sommartid bildar myskmadran en grön matra med sina blad som sitter som en rosett runt stjälken.
Upptäck naturreservatet till fots
I Osbeck's bokskogar finns ett system av markerade strövsstigar. De är upplagda som slingor som tangerar varandra och på så sätt kan du kombinera flera av dem till du vill göra en längre promenad.
Blå slingan 4 km, 2 timmar
Blå slingan går i reservatets västra delar. Naturen växlar mellan bokskogar och hagmarker, men du passerar även gran- och sumpskogar. Terrängen är relativt lättgången och vid flera tillfällen bjuds du på vida utsikter.
Längs slingan finns små skyltar som berättar om saker som du kan se utmed stigen, till exempel halvögar och en domarring. Tar du genvägen (blå-vit markering på kartan) kommer du till Lassahusstenen (Nr 1, på kartan).
Vita slingan 1 km, 0,5 timmar
Vår kortaste runda ligger mitt i reservatet. Den ger dig en bra inblick till den natur och kultur som är typisk för Osbeck's bokskogar. Slingan är lättgången – har du

bara tagit dig upp till utsiktsplassen så väntar inga fler bakar. Längs den självvidande vandringsleden får du till exempel veta mera om våra vackra bokar och fåglarna som trivs där. Vi visar dig förhistoriska lämningar och bjuder på en fin fikaplatz och blomsterbuffé. Är du riktigt skarpbögad hittar du någon av våra sällsynta mossor eller snäckor.
Röda slingan 2 km, 1 timme
Dessa är vår mest omväxlande slinga – både i terräng och innehåll. Går du hela slingan får du bra träning i benen eftersom det finns några rejäla backar längs vägen. Det är bara en fördel om du stannar upp, vilat dig en stund och njuter av ljudet från susande löv och fåglarnas drillar.
De första femhundra meterna av slingan är tillgänglig för besökare och barnvagnar kan ta sig fram utan större svårigheter. Der finns en raspplatt tillgänglig för alla. Här kan du grilla, söpla kaffe och dricka saft.
Gula slingan 2,5 km, 1 timme
Denna stig kan ses som en förlängning av Röda slingan, men du kan även nå den via parkeringen vid Brante källa. Med hjälp av slingan kan du utforska den östra delen av reservatet. Där stigen vänder i öster finns ett spännande halvågssystem. Den nedre sträckan följer en gammal färdväg.
Osbecksrundan 2,5 km, 1,5 timmar
Denna tematiska stig går i Linnelärens Pehr Osbeck's forspår. På speciella vippskyltar berättar vi om Osbeck's observationer och jämför dem med hur det ser ut idag. Rundan börjar vid Lugnarohögen – ett för Europa unikt forminne. Längs Dalabäcken finns resterna av flera glasfriskt vatten från Brante källa. Rundan fortsätter i bokskog och tar dig ned längs kurviga halvögar. Lyssna även på Osbeck! Ladda hem mp3-filer via lansstyrelsens hemsida och lyssna på Linnelärens ens beskrivelser om folklivet.

Skalkvarn

NATURRESERVAT I HALLANDS LÄN

Osbeck's bokskogar

Välkommen
Naturreservatet Osbeck's bokskogar bildades 2008 och är 273,5 hektar stort. Området ingår i EU:s nätverk av skyddade områden, Natura 2000. Reservatet ligger på Hallandsåsens nordsluttning strax intill samhället Hasslöv i Laholms kommun.

Pehr Osbeck
Det är Linnés lärjunge Pehr Osbeck som gett reservatet dess namn. Han var präst i Hasslöv under andra hälften av 1700-talet. Osbeck förde noggranna anteckningar om det mesta som rörde bygden, inte minst om växter och djur. Anteckningarna ger oss unika inblickar i hur människorna levde och hur landskapet såg ut i södra Halland före det moderna samhällets framväxt.

Naturreservatet är till för dig!
Naturreservatet är ett av södra Hallands populäraste strövområden. Utbudet av markerade stigar är stort så här kan du verkligen koppla av och strosa omkring.

Reservatet förvaltas av:
Länsstyrelsen Halland
Telefonnummer: 010-224 30 00
Webbplats: www.lansstyrelsen.se/halland

Osbeck's bokskogar ligger i Laholms kommun. Från E20 åk mot Hasslöv. Efter 2 km vid en fotbollsplats, sväng in på grusvägen till höger och följ vägen upp till parkeringsplatsen.

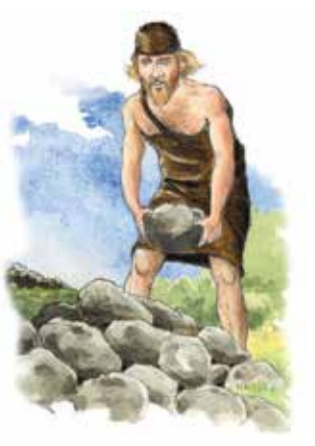
Ett rikt naturreservat
Inom reservatet har det vuxit ädellövskog i över 10 000 år. Sedan några hundra år är det bokskogen som dominerar. Tack vare skogens långa historia på platsen hör Hallandsås nordsluttning till ett av landets nyckelbiototätaste områden. Inom området har man hittat 61 rödlistade arter och många andra sällsynta organismer. Floran av kalkkrävande marksvampar är unik för länet med rariteter som skivsoopp och bläcksopp. Bland fåglarna finns ovanliga arter som skogsduva, mindre hackspett och mindre flugsnappare.

Mindre flugsnappare

Rikt på vatten och kalk
Markerna är vattenrika med porlande skogsbäckar, källsprång och sumpskogar. Tack vare moränens höga kalkhalt har de blöta markerna motstått förurning. Det gynnar sällsynta mossor som rutlungmossa och dunmossa. Markens höga kalkhalt har också bidragit till att det finns fler arter av landsnäckor här än någon annanstans i Halland. På lövträdens stammar kan man till exempel se spolsnäckor som sitter och betar på alger och lavar.

Spår av år
Inne i reservatet finns det gott om spår från mänsklig verksamhet ända sedan bronsåldern. Här förekommer mängder av odlingsrösen där forntida bönder lagt stenar man velat bli av med från åkrar. På sluttningarna ser man hålvägar som bildats när många tunga fötter, hovar och klövar urholkat stigar på sin väg uppför åsen. Här finns även gravar från brons- och järnåldern och Hallands vanligaste typ av hällristningar; skålgropsstenar.

Text och layout: HG Karlsson. Illustrationer: Willy Lindström, Tecknargården och Martin Holmer. Karta: Carl Åke Hansson och Ingvar Svanberg. Tryck: TMG Öresund AB 2016

Upptäck Osbecks bokskogar

1. Lassahusstenen - block med symboler

Viker du av från Blå slingan och följer blåvit markering kommer du till Lassahusstenen, ett stort klivet flyttblock full med hällristningar. Det är mest skålgropar men här finns även en skeppsavbildning som är unik för Halland.

2. Utsikten

Härfån har du en vid utsikt över Laholmslätten. Du kan njuta av vidderna, räkna vindkraftverk och kanske se den eleganta gladan glida förbi. Här finns en eldplats och bänkbord för den som vill ta en längre paus.

5. Plats för grillat

Eldplatsen vid Röda slingan ligger vackert inramad av bokskog. Stigen från parkeringen och hit är handikappvänlig. Det finns bord och bänkar och du kan grilla en korb eller varför inte ett äpple? I maj lyser de nyutslagna bokarna i friska gröna nyanser medan höstens lövverk har guldgulans.

6. Rauken

Längs Röda slingan finns en märklig stenformation som liknar en rauk. Men till skillnad från de gotländska formationerna som består av kalksten så är vår "rauik" uppbyggd av gnejs - en vanlig bergart i urberget.

7. Gammal färdväg

Här där åsen slutar som brantast i reservatet följer Gula slingan en gammal väg. Kanske har man färdats här redan på medeltiden, eller för ännu längre sedan?

8. Hålvägar

Det finns gott om hålvägar i naturreservatet. Dessa gamla färdvägar bildas i sluttingar genom ett ständigt trampande från folk och få när de sretat uppåt. Osbecksrundan följer ett par av dessa hålvägar.

9. Brante källa

Här kan du njuta av rent och friskt vatten direkt från en kalkkälla. Förr i tiden åkte man ända från Prästgården i Hassöv för att hämta sitt dricksvatten ur källan. In till källan låg det fram till 1982 en dansbana.

Eko - en gång vanlig på åsen,

Teckenförklaring:

	Reservatsgräns
	Skogsmark
	Öppen mark
	Sankmark
	Motorväg
	Bilväg större/mindre
	Stig större/mindre
	Stenmur hel/delvis raserad
	Stängsel
	Byggnader/tommark
	Ruin
	Brant
	Sten stor/liten
	Fornlämning
	Back/dike

	Fåra
	Brunn, källa
	Höjdkurva, ekv. 5 m
	Blå slingan
	3,8 km
	Naturstigen
	1,5 km
	Röda slingan
	2,1 km
	Gula slingan
	2,3 km
	Osbecksrundan
	2,5 km
	Parkering
	Information
	Toalett
	Utsiktspunkt
	Eldplats

3. Odlingsterrasserna

I reservatet finns en mängd spår efter tidigare generationers sätt att bruka marken. I slätterna nedanför Allgustorp finns ett stort område med tydliga odlingsterrasser. Hur många kan du hitta?

4. Allgustorp - byn som försvann

Allgustorp är idag en öde by men här har legat två gårdar. År 1729 bodde här sammanlagt 13 vuxna och ett okänt antal barn. Den sista gården lämnades efter en brand 1941. Kvar finns bara några vårdträd och rester av grundmurar.

Smörboll